

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

14 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte –Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion

a judecat în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 iunie 2021, în cauza penală în privința lui

Alsulaiman Almansour XXXXX

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 30.04.2020– 26.05.2020;

Instanța de apel: 08.07.2020 – 01.06.2021;

Instanța de recurs: 23.08.2021 – 14.03.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 mai 2020, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Alsulaiman Almansour a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Alsulaiman Almansour prin sentință a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 (cinci) ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate Sîrbu Viorica și s-a dispus a fi încasat de la Alsulaiman Almansour în beneficiul lui Sîrbu Viorica suma de 200 000 (două sute mii), 00 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest pretențiile din acțiune s-au respins.

S-a încasat de la Alsulaiman Almansour cheltuielile judiciare în beneficiul statului în sumă de 2 258 lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Alsulaiman Almansour*, la 12 martie 2020, aproximativ la ora 19.17, conducând automobilul de model „Chevrolet Aveo” cu numărul de înmatriculare XXX xxx, având ca pasager pe Gorgos Vitalie, se deplasa pe traseul R-6 „Bălți-Orhei”, direcțional mun. Orhei, în regiunea km 50+51,10(m), s. Pelivan, r-nul Orhei. În timpul deplasării,

ajungând la trecerea neregulată pentru pietoni în sat. Pelivan, șoferul Alsulaiman Almansour, intrând în zona de acțiune a indicatorului de avertizare 1.20 „Trecere pentru pietoni” și a marcajului rutier 1.14.1, nu a asigurat securitatea la trafic și nu a acordat prioritate pietonului la trecerea pentru pietoni neregulată semnalizată prin indicatoarele și marcajele corespunzătoare, și încălcând prevederile pct. 11 lit. f) al Regulamentului Circulației Rutiere conform căruia „Conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării este obligat să cedeze trecerea pietonilor la trecerile pentru pietoni cu circulația neregulată. În cazul în care înainte de trecerea pentru pietoni s-a oprit sau a redus viteza vreun vehicul, conducătorii altor vehicule care se deplasează pe benzile alăturate pot continua deplasarea numai asigurându-se că în fața vehiculului menționat nu sunt pietoni” și ale pct.45. 1) și 2) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia: 1) „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră; 2) iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, și ca urmare cu automobilul pe care îl conducea a comis tamponarea pietonului Sîrbu Ștefan care în acel moment traversa carosabilul la trecerea neregulată pentru pietoni semnalizată prin marcajul rutier 1.14.1, de la stânga spre dreapta relativ deplasării unității de transport.

În rezultatul accidentului rutier pietonul Sîrbu Ștefan, conform raportului de expertiză judiciară nr.202026C0047 din 31.03.2020 a decedat în rezultatul șocului hemoragic, ca urmare a hemoragiei interne abundente, datorate traumei contuze a toracelui, cu lezarea hilului pulmonar bilateral.

Potrivit învinuirii înaintate și rechizitoriului întocmit, prin acțiunile sale intenționate Alsulaiman Almansour a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal pe semnele: încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a provocat din imprudență decesul unei persoane.

Prima instanță a stabilit că acțiunile infracționale ale inculpatului Alsulaiman Almansour cuprind elementele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal pe semnele: încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a provocat din imprudență decesul unei persoane.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

- procurorul în Procuratura raionului Orhei, Carasec Ana, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Alsulaiman Almansour să fie recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și în baza acestei Legi, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciarul de tip deschis cu anularea dreptului de a

conduce mijloace de transport; în termenul de pedeapsa să fie inclus termenul aflării inculpatului în arestul preventiv de la 12.03.2020, ora 21-10; admiterea acțiunii civile înaintate de către succesorul părții vătămate, Sîrbu Viorica. Automobilul de model „Chevrolet Aveo” cu numărul de înmatriculare XXX xxx, care a fost recunoscut și anexat în calitate de corpul delict, la rămânerea sentinței definitive de restituit proprietarului cet. Trofim Alexei; de încasat de la Alsulaiman Almansour cheltuielile judiciare în mărime de 2 258 lei;

- avocatul Pavliuc Ghenadie în numele succesorului părții vătămate Sîrbu Viorica, solicitând admiterea și examinarea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cet. Alsulaiman Almansour să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră decât cea prevăzută în sentința indicată, adică de a-i aplica o pedeapsă sub formă de închisoare, iar în ce privește latura civilă, de încasat de la cet. Alsulaiman Almansour în folosul succesorului părții vătămate Sîrbu Viorica prejudiciul moral în sumă de 1 000 000 (un milion) lei.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, procurorul a invocat că:

- instanța în fond a admis o apreciere detașată de principiile generale ale procesului penal, a circumstanțelor importante pentru individualizare pedepsei, interpretând extensiv și defavorabil atât normele Codului de procedură penală, cât și normele Codului penal, fapt ce a adus la aplicarea unei pedepse care nu este proporțională cu circumstanțele cazului, inclusiv gravitatea infracțiunii;

- instanța de judecată just l-a recunoscut culpabil, însă neîntemeiat a ajuns la concluzia despre aplicarea față de inculpatul Alsulaiman Almansour a pedepsei sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării ei;

- instanța nu a reținut și nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei și care nici într-o măsură nu motivează aplicarea unei pedepse față de Alsulaiman Almansour în condițiile art. 90 Cod penal;

- repararea parțială/totală a prejudiciului material cauzat prin infracțiune, luând în considerație gradul prejudiciabil al infracțiunii, caracterul acesteia și modalitatea săvârșirii, nu este suficient de a reține ca fiind o circumstanță atenuantă;

- rolul decisiv asupra individualizării pedepsei este gravitatea și consecințele acestei infracțiuni pentru familia victimei decedate, doi copii minori, care au rămas fără tată la această vârstă fragedă, de impactul acestei infracțiuni asupra stării de sănătate a succesorului părții vătămatei, care urmează sesiuni de consiliere la psiholog;

- simpla conștientizare de către justițiabil a faptului că, pentru săvârșirea oricărei infracțiuni se aplică inevitabil o pedeapsă, contribuie la prevenirea săvârșirii infracțiunilor de către persoanele predispuse.

- atât timp cât justițiabilului i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare cu aplicarea art. 90 Cod penal, nu se poate vorbi că el a conștientizat rolul

lui negativ în societate, odată ce acesta a lipsit persoana de viață.

3.2 În conținutul cererii de apel depuse, avocatul Pavliuc Ghenadie în numele succesorului părții vătămate Sîrbu Viorica a invocat că:

- sentința este neîntemeiată în partea stabilirii pedepsei, ca fiind una prea blândă, or, instanța de judecată trebuia să ia în considerație cerințele art. 61 și 75 Cod penal;

- pedeapsa aplicată inculpatului Alsulaiman Almansour nu este una echitabilă în raport cu fapta comisă, personalitatea inculpatului și circumstanțele agravante;

- infracțiunea comisă de către cet. Alsulaiman Almansour se clasifică ca fiind una gravă, în cadrul urmăririi penale, nu a recunoscut vina, prin orice metode încerca să ducă organul de urmărire penală în eroare, astfel intenționa să se eschiveze de la răspundere penală, aceasta demonstrând indiferența lui Alsulaiman Almansour față de faptele sale, care le-a săvârșit împotriva familiei Sîrbu. Refuzul lui Alsulaiman Almansour de a recunoaște vina în cadrul urmăririi penale atestă faptul că, nu conștientizează pericolul social al faptelor comise, nu conștientizează propria responsabilitate referitor la săvârșirea infracțiunii și pagubele cauzate prin aceasta;

- pe parcursul examinării cauzei inculpatul nu a încercat să se intereseze de la familia Sîrbu, care este prejudiciul cauzat prin infracțiune, precum nici nu a contribuit la achitarea prejudiciului moral stabilit prin sentința instanței de judecată;

- pedeapsa neprivativă de libertate stabilită de instanța de fond inculpatului nu va asigura atingerea scopului pedepsei și corectarea inculpatului, precum și nu va fi asigurată restabilirea echității sociale;

- succesorul părții vătămate Sîrbu Viorica, a parcurs un curs de reabilitare medicală, până în prezent nu și-a revenit în urma consecințelor acestei fapte și conform ședințelor de conciliere psihologică, ultimei i-a fost stabilit că, simte acuze la stări de neliniște, anxietate, atacuri de panică, insomnii - însoțite de treziri frecvente în timpul nopții. La moment cet. Sîrbu Viorica trece printr-o stare de stres post traumatic. Necesită ședințe de psihoterapie în dinamică;

- prin fapta prejudiciabilă săvârșită de inculpat, cet. Sîrbu Viorica i s-a cauzat un prejudiciu moral enorm, de nedescris, pierzându-și încrederea într-un viitor frumos. Durerea, suferința și rănirile psihice i-au cauzat cet. Sîrbu Viorica o traumă de ordin psihologic. Trăiește cu amintirile, practic trăiește cu trecutul amintindu-și cu durere în suflet cum arăta până la cele întâmplate, nevăzând clar un viitor bun pentru sine. Sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții și neputință, aflându-se într-o stare permanentă de frică, disconfort și retrăire, nu poate savura de modul obișnuit de trai, simțindu-se totodată și incapabilă de a se bucura în modul convenit de garanțiile prescrise de lege. Reieșind din faptul, că succesorului părții vătămate Sîrbu Viorica i-au fost cauzate suferințe fizice și psihice, consideră că, urmează a-i fi achitată de către inculpat suma de 1 000 000 lei drept prejudiciu moral;

- instanța de judecată a pronunțat o sentință prea blândă în partea măsurii de

pedeapsă stabilite în privința inculpatului Alsulaiman Almansour, cât și în partea laturii civile, la fel, este neîntemeiată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2021 au fost admise apelul procurorului și apelul avocatului Ghenadie Pavliuc, în numele succesoriului părții vătămate Sîrbu Viorica, casată parțial sentința Judecătoreiei Orhei, sediul Central din 26 mai 2020 și a fost pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru primă instanță, după cum urmează:

În temeiul art. 90 alin. (5) lit. e) Cod penal, la pedeapsa suspendată condiționat pe un termen de 5 (cinci) ani, inculpatului Alsulaiman Almansour s-a stabilit o pedeapsă complementară și anume: obligarea să repare prejudiciul cauzat succesoriului părții vătămate în termen de 12 (două spre zece) luni.

S-a încasat de la Alsulaiman Almansour în beneficiul părții vătămate Sîrbu Victoria cu titlu de prejudiciu moral suma de 300 000 (trei sute mii) lei și 5 000 (cinci mii) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

În rest, sentința s-a menținut, fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului Alsulaiman Almansour, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce a condiționat concluzia că, instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Instanța de apel a reținut că, chiar dacă inculpatul Alsulaiman Almansour a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii imputate, aceasta s-a mai dovedit și prin următorul cumul de probe anexate la materialele cauzei: declarațiile inculpatului depuse în ședința de judecată, declarațiile succesoriului părții vătămate, Sîrbu Viorica depuse în cadrul urmăririi penale și în ședința de judecată, declarațiile martorilor: Damaschin Grigore, Galașan Ruslan, Filip Dumitru, Gorgos Vitalie, Gorbatovschi Viorel depuse în cadrul urmăririi penale; procesul-verbal de cercetarea locului accidentului rutier din 12.03.2020, procesul-verbal de testare alcooloscopică din 12.03.2020, Tichetul de la „Drager Alcotest-6810”, test nr.1877 din 12.03.2020, Procesului-verbal de ridicare din 17.03.2020, Procesul-verbal de examinare a înregistrărilor video din 17.03.2020, ordonanța privind recunoașterea și anexarea corpurilor delictate la cauza penală din 13.03.2020, ordonanța privind recunoașterea și anexarea a mijloacelor materiale de probă din 17.03.2020, Raportul de expertiză judiciară 202026C0047 din 31.03.2020.

Instanța de apel a statuat existența în acțiunile inculpatului Alsulaiman Almansour a indicilor infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Codul penal – *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de*

transport, încălcare care a provocat din imprudență decesul unei persoane.

Instanța de apel a menționat că sentința primei instanțe a fost contestată atât de către acuzatorul de stat, cât și de avocat în numele succesorului părții vătămate, doar în partea individualizării pedepsei penale și a acțiunii civile, iar ce ține de încadrarea juridică și vinovăție, sentința nu a fost atacată.

Analizând în ansamblu totalitatea probelor administrate și cercetate în cadrul întregului proces penal, instanța de apel a considerat întemeiată soluția instanței de fond privind recunoașterea vinovăției inculpatului și cuantumul pedepsei stabilite.

Instanța de apel a constatat că la momentul examinării cauzei în instanța de apel, inculpatul nu a achitat prejudicial cauzat succesorului părții vătămate Sîrbu Viorica, stabilit de instanța de fond, în sumă de 200 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral. Din ce motiv, s-a considerat că inculpatului Alsulaiman Almansour urmează a-i fi stabilită, în baza art. 90 alin. (5) Cod penal o pedeapsă complimentară, prevăzută de art. 90 alin. (6), lit. e), și anume să repare daunele cauzate în termenul stabilit de instanță. Instanța a stabilit inculpatului Alsulaiman Almansour un termen de 12 luni, în care ultimul urmează să repare prejudiciul cauzat părții vătămate.

Totodată, reținând gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatului și anume că, a recunoscut vinovăția și a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, instanța de apel a respins alegațiile acuzatorului de stat, cât și ale avocatului Ghenadie Pavliuc, de a-i fi stabilită pedeapsa cu închisoare, cu executare.

În decizie se menționează că, personalitatea infractorului nu fac necesară aplicarea pedepsei cu caracter excepțional (cu închisoare), iar sancțiunea închisorii prin suspendare este mai blândă decât celelalte sancțiuni prevăzute de norma specială, care a fost solicitată de inculpat cu prioritate față de închisoare. Instanța a atestat că și o pedeapsă cu suspendare este suficientă și ar atinge scopul instituit de lege, ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

S-a menționat că la aplicarea pedepsei, instanța a luat în considerație faptul că Alsulaiman Almansour, fiind cetățean al altui stat, s-a căit sincer de cele întâmplate a conștientizat aceasta, iar aplicarea unei pedepsei cu închisoare va face imposibilă la executarea recuperării prejudiciului cauzat, prin urmare este mai rațional a-i aplica un termen limită de a recupera prejudiciul.

Instanța a remarcat că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal, prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Instanța de apel a stabilit că, succesorul părții vătămate Sîrbu Viorica a avut de suportat și un prejudiciu de natură morală. Estimarea daunei morale suportate de către ultima se probează prin faptul că, a avut de suportat prejudicii cauzate personalității afective, categorie în care intră suferințele de categorie psihică, care s-au manifestat prin stare de stres și frustrare, cauzate de decesul soțului său Sîrbu

Ștefan, care era unicul întreținător al familiei, ea fiind casnică, după decesul părții vătămate a rămas singură cu doi copii minori la întreținere.

S-a constatat că cerințele avocatului Ghenadie Pavliuc, în partea încasării prejudiciului moral în sumă de 1 000 000,00 lei sunt exagerate, ținând cont de circumstanțele cauzei și de acțiunile inculpatului, care a recunoscut vinovăția integral, a recuperat parțial prejudiciul cauzat, s-a căit de infracțiunea comisă și a comis o infracțiune din imprudență. Astfel, instanța a considerat că, suma în mărime de 300 000,00 (trei sute de mii) lei, este echitabilă și în corespundere cu circumstanțele comiterii de către inculpatul Alsulaiman Almansour, a acțiunilor ilegale din imprudență care au cauzat decesul părții vătămate Sîrbu Ștefan, iar potrivit concluziei raportului de expertiză judiciară 202026C0047 din 31.03.2020, moartea lui Sîrbu Ștefan a survenit în rezultatul șocului hemoragic, ca urmare a hemoragiei interne abundente, datorate traumei contuze a toracelui, cu lezarea hilului pulmonar bilateral, ce se confirmă prin datele necropsiei.

S-a menționat în decizie că caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate. Respectiv, fiecare persoană, care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul moral suferit, dar numai instanța de judecată este împuternicită prin lege să determine mărimea prejudiciului moral prin echivalent bănesc, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de personalitatea părții vătămate, de circumstanțele cazului concret în care părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale.

Instanța de apel a decis de a admite și solicitarea avocatului Ghenadie Pavliuc, în interesele succesorului părții vătămate Sîrbu Viorica, de a fi încasate, din contul inculpatului Alsulaiman Almansour, cheltuielile de judecată, în suma acordată de 5 000 lei, pentru acordarea asistenței juridice în instanța de apel, ceea ce se confirmă prin bonul de plată seria XL nr. 474133 din 15.09.2020.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care invocând incidența *pct. 6) și 10)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea parțială a deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

5.1 În susținerea recursului procurorul invocă că:

- decizia nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în partea individualizării pedepsei, or această soluție este vădit neîntemeiată, inculpatului fiindu-i aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale, inclusiv decizia fiind atacată și în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor de judecată, erori de drept care pot fi reparate doar prin casarea parțială a deciziei;

- instanțele inferioare, aplicând instituția suspendării condiționate a executării pedepsei în privința inculpatului, nu au ținut cont de toate circumstanțele inerente speței, fapt ce denotă că nu au fost respectate prescripțiile dispozițiilor art. 61 și 75

Cod penal;

- constatarea eronată de către instanța de apel bazată pe personalitatea inculpatului, circumstanțele comiterii infracțiunii, nu pot substitui acel fapt că a fost spulberată viața unei persoane, una din valorile incomensurabile;

- soluția instanței de apel, prin care a fost respins apelul procurorului referitor la neîncasarea cheltuielilor judiciare, exprimate în costul expertizelor judiciare, în sumă totală de 2 258 lei, contravine normelor procesual penale în vigoare.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și temeiurile invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În particular, avându-se în vedere recursul ordinar, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, când eroarea admisă nu poate fi corectată la această etapă a procedurilor.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Totodată, Colegiul evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

La chestiunile de fapt se atribuie următoarele aspecte: *dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.*

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.*

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La caz, din conținutul recursului declarat în speță, rezultă că acesta se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, și anume, referindu-se la cazurile în care: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;* 10) *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Din esența argumentelor invocate în recurs Colegiul penal lărgit constată că, partea acuzării invocă dezacordul cu decizia instanței de apel, în partea pedepsei stabilite inculpatului Alsulaiman Almansour și în partea cheltuielilor judiciare, prin urmare, instanța de recurs se va expune doar în limitele solicitărilor formulate de către recurent.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit parțial confirmare în speța dedusă judecății sub aspectul că decizia nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În acest sens, Colegiul penal lărgit reține că, potrivit sentinței Alsulaiman Almansour a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, iar prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Alsulaiman Almansour a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 (cinci) ani. Totodată, s-a încasat de la Alsulaiman Almansour cheltuielile judiciare în beneficiul statului în sumă de 2 258 lei.

Instanța de apel a menținut soluția primei instanțe de suspendare condiționată a pedepsei, adăugător, în temeiul art. 90 alin. (5) lit. e) Cod penal, a obligat inculpatul să repara prejudiciul cauzat succesorului părții vătămate în termen de 12 luni.

Colegiul atestă că atât prima instanță, cât și instanța de apel și-au motivat soluția de condamnare a lui Alsulaiman Almansour în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, însă, pripit instanța de apel a menținut sentința în latura pedepsei, în partea aplicării față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal, fără a elucida toate circumstanțele cauzei.

Colegiul penal lărgit constată insuficiența motivării hotărârilor instanțelor de fond asupra chestiunilor ce țin de individualizarea pedepsei și consideră relevant

de a puncta că o hotărâre motivată, în sensul legislației naționale pertinente, precum și a jurisprudenței CtEDO, trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților în raport cu analiza probatoriului administrat în cauză.

Instanțele inferioare doar au menționat texte de lege, fără a motiva în fapt cuantumul și modalitatea de executare a pedepsei aplicate inculpatului, or la individualizarea cuantumului pedepsei și a modalității de executare a acesteia, instanța de judecată, în conformitate cu normele penale, urmează să țină cont de coroborarea faptei comise cu consecințele survenite (decesul persoanei), modalitatea de săvârșire a acesteia (accident săvârșit în localitate, pe trecerea de pietoni) cât și rezonanța infracțiunii în societate.

Colegiul penal lărgit atestă că, la argumentarea soluției, instanța de apel a motivat doar prin faptul:

„reținând gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatului Alsulaiman Almansour și anume că, a recunoscut vinovăția și a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, va respinge alegațiile acuzatorului de stat, cât și ale avocatului Ghenadie Pavliuc, în interesele succesorului părții vătămate Sîrbu Viorica, de a-i fi stabilită pedeapsa cu închisoare, cu executare, or, având în vedere faptul că, atât în instanța de judecată, cât și în instanța de apel, nu s-a constatat faptul că personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu caracter excepțional (cu închisoare), totodată sancțiunea închisorii prin suspendare, este mai blândă decât celelalte sancțiuni prevăzute de norma specială menționată și a fost solicitată de inculpat cu prioritate față de închisoare, iar instanța atestă că și o pedeapsă cu suspendare este suficientă și ar atinge scopul instituit de Lege, ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) din Codul de procedură penală, instanța de judecată îi va stabili inculpatului pedeapsa cu suspendare, în limitele sancțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) din Codul penal, ținând cont de reducerea cu ¼ a limitelor respective, Colegiul penal la aplicarea pedepsei i-a în considerație faptul că Alsulaiman Almansour fiind cetățean al altui stat, s-a căit sincer de cele întâmplate a conștientizat aceasta, iar aplicarea unei pedepsei cu închisoare v-a face imposibilă la executarea recuperării prejudiciului cauzat, prin urmare este mai rațional a-i aplica un termen limită de a recupera prejudiciul.”

Prin insuficiența motivării deciziei, a fost afectată hotărârea și această încălcare nu poate fi înlăturată decât prin desființarea hotărârii pronunțate.

Totodată, Colegiul penal lărgit consideră neîntemeiate criticile recurentului, privind neîncasarea cheltuielilor de judecată, or, după cum s-a indicat supra, prima instanță a dispus de a fi încasat de la Alsulaiman Almansour cheltuielile judiciare în beneficiul statului în sumă de 2 258 lei, soluție menținută și de instanța de apel.

Se constată, astfel că, la caz, nu a existat soluția instanței de apel, de respingere a apelului procurorului referitor la încasarea cheltuielilor judiciare, exprimate în costul expertizelor judiciare, în sumă totală de 2 258 lei, după cum s-a invocat în recursul declarat.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare o parte din temeiurile invocate de către partea acuzării în recurs, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în această parte, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

7. La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra aspectelor evidențiate în prezenta decizie, să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu articolele 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 iunie 2021, în partea stabilirii pedepsei, în cauza penală în privința lui *Alsulaiman Almansour XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei, în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile deciziei atacate se mențin.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **21 aprilie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion